

IS ELKE SECTIE EEN LERENDE SECTIE? (3)

Naar aanleiding van een workshop die Kees Faber enige tijd geleden heeft gegeven wordt in enkele artikelen een aantal stellingen uitgewerkt. In deze aflevering stelling 2.

Door: Kees Faber

STELLING: WERKEN IS LEREN

We komen allemaal voort uit een onderwijstraditie, waarin werken en leren gescheiden is. Je moet eerst leren en daarna ga je aan het werk. Dit is ondertussen een achterhaalde opvatting omdat de tijden zijn veranderd; een min of meer stabiele omgeving heeft plaats gemaakt voor een dynamiek, die nog steeds sneller gaat. In welke organisatie je ook werkt, er zal altijd geleerd moeten worden om de afstemming tussen organisatie en omgeving (klant, markt) goed te houden. Het gaat erom dat een organisatie voortdurend transformeert in een richting die voor haar belanghebbenden bevrediging oplevert. Permanent leren van (mensen in) organisaties is, veel meer dan in het verleden, een must.

Dixon (2002) zegt het in navolging van Zudoff als volgt: *'Leren is niet meer een afzonderlijke activiteit die plaatsvindt voordat iemand aan een baan begint of die ergens in leslokalen wordt bedreven... Leren is niet iets wat vereist dat men gedurende enige tijd geen productieve activiteiten vervult; leren is de kern van productieve arbeid. Eenvoudig uitgedrukt: leren is de nieuwe vorm van arbeid.'*

Een toelichting uit eigen ervaring:

Ik begeleid op een school voor VO de sectiehoofden: er was onvrede over de manier waarop er in de secties werd gewerkt. De sectiehoofden moesten steviger worden.

Als kapstok was er gekozen voor het thema stimuleren en motiveren. In de bespreking van de opdracht bleek me dat de sectiehoofden wilden dat ik een training zou geven in stimulerende vaardigheden en technieken (Tsjakka?).

Ik kon met die opdracht niet goed uit de voeten. Het gevaar leek me levensgroot dat er een sessie zou komen waarin vaardigheden werden getraind die los van het werk stonden en ook niet pasten bij de verschillende mensen in de groep. De kans dat er technieken aan mensen geplakt zouden worden leek me erg groot en wat je aanplakt kan ook loslaten. En die kans leek me groot als de leraren van de leersituatie terugkomen in de werksituatie.

Ik stelde voor om het anders te doen in een poging om het leren en werken dicht bij elkaar te brengen. Mijn voorstel kende

Zoeken naar evenwicht

o.a. de volgende elementen:

Een zelfevaluatelijst, waarin elk sectiehoofd zichzelf moest scoren. Met vragen als...

- ik weet waar mijn sectiegenoten goed in zijn*
- ik geef regelmatig feedback op het functioneren van mijn sectiegenoten*
- ik geef het goede voorbeeld door met hart en ziel te werken*
- ik vraag mijn sectiegenoten waar hun ambitie, hun passie ligt*
- ik heb belangstelling voor het werk dat mijn sectiegenoten doen.*

Daarna hebben de collega's in de secties door het invullen van de evaluatielijst hun mening gegeven over het sectiehoofd, zijn de scores in elke sectie besproken en zijn ze ook in de groep van sectiehoofden aan de orde geweest. De sectiehoofden kregen hierdoor een goed beeld van zichzelf; vooral de verschillen tussen het eigen beeld en dat van anderen is leerzaam. Daarmee wordt het fundament gelegd voor leren. Dan kan het vervolg komen: een gerichte training (nu pas), maar ook door leraren-duo's te maken die elkaar kunnen ondersteunen in hun leren (observeren, praten), door teamcoaching enzovoort.

Leren heeft pas zin als het een directe relatie met je werk, met je werkervaringen heeft. Het gaat met andere woorden om ervaringsleren. Kolb heeft, aansluitend op andere leertheoretici, deze vorm van leren aan/met ervaringen in beeld gebracht in zijn ervaringsleercyclus. Deze bestaat achtereenvolgens uit:

- (1) de concrete ervaring
- (2) de reflectieve observatie
- (3) de abstracte conceptualisering en
- (4) het actief experimenteren.

Mensen hebben hun voorkeuren (u kent ze, doeners, denkers, dromers, beslissers), maar op een of andere manier moet die cirkel wel rondgemaakt worden. Maar er wordt nogal eens gezondigd tegen dit principe in onderwijsland. Men beperkt zich nogal eens tot een of enkele stappen uit deze cyclus.

EEN VOORBEELD

Het studiehuis: er is op een gegeven moment een nieuw concept van onderwijzen en leren omarmd – het gaat even niet om de kwaliteit van die ideeën – maar deze ideeën worden van bovenaf min of meer opgelegd aan de scholen. Er wordt niet of nauwelijks een relatie gelegd met de ervaringen en opvattingen van u: hoe sta ik erin, wat doe ik al, wat lijkt me moeilijk, hoe kom ik verder, wat wil ik zelf eigenlijk? Het leren van de leraar wordt overgeslagen.

Daardoor is zo'n vernieuwing gedoemd te mislukken als de school zelf dit niet goed oppakt (dat gebeurt vaak niet omdat er geen tijd of geld is en/of de schoolleiding weet niet hoe dit aan te pakken). De cirkel wordt niet rondgemaakt; het blijft fraaie theorie die maar zeer beperkt landt of soms zelfs leidt tot het tegendeel van de oorspronkelijke bedoeling. Kortom, een gemiste kans.

Wordt vervolgd

Correspondentie: c.j.faber@pl.hanze.nl

ADVERTENTIE

KVLO.nl

Inloggen op MijnKVLO (het ledendomein met veel praktijkinformatie) kunt u met uw lidnummer. Abonnees op het blad zijn geen lid.

U vindt uw lidmaatschapsnummer op de adressticker in het folieomslag. Als extra service hebben we in de jaarlijkse inhoudsopgave bij Lichamelijke Opvoeding14 (2007) een format afgedrukt waarop u uw nummer kunt noteren en daarna, met eventueel gewijzigd wachtwoord kunt bewaren.

Meer dan 5000 collega-leden ontvangen een aantal keer per maand de e-mail-nieuwsbrief.

Wilt u ook frequent op de hoogte gehouden worden van alle ontwikkelingen? Eerst inloggen en dan naar <http://www.kvlo.nl/sf.mcgi?537> surfen om u op te geven! Opzeggen kan hier ook!

Alle informatie over de KVLO studiedagen is nu te vinden via www.kvlostudiedagen.nl.

Correspondentie: webmaster@kvlo.nl

TRENOMAT SCHEIDINGSWANDEN

De jongste generatie zaalscheidingen
Trenomat Acoustic®

- Geluidsreductie en geluidsabsorptie in alle zaaldelen door akoestisch wandmateriaal!
- Ook voor renovatie en verbeteren van de akoestiek in bestaande accommodaties!

TRENOMAT
DE GRAAF EN VAN STIJN BV

De Graaf en van Stijn BV
Postbus 32
2420 AA Nieuwkoop
Tel: (0172) 57 97 20
Fax: (0172) 57 26 70
www.trenomat.nl
info@trenomat.nl

Al 40 jaar gespecialiseerd in nieuwbouw & onderhoud